

—i Ukaz o napredovanju: Na osnovi čl. 47. zakona o činovnicima unapredujejo:

U 1. grupu II. kategorije:

Ema Zamejic, učiteljica u Hrastniku; Ana Grebenc, učiteljica u Sori; Dragotin Gregorec, učitelj u Toplicama; Fran Zagorac, učitelj u Kostanjevici; Ignac Zaplotnik, veroučitelj u Ljubljani; Josip Velkavrh, učitelj u Trbovlje-Vodama; Leopold Baehler, učitelj u Bledu; Alojzij Marok, učitelj u Ljubljani; Marija Omerza, učiteljica u Trbovljama; Zofija Vode, učiteljica u Stranjama; Josipina Mihelič, učiteljica u Ljubljani; Albina Zavašnik, učiteljica u Viču; Marija Vindišer, učiteljica u Trbovljama; Eleonora Korošec, učiteljica u Trbovljama; Antun Fakin, učitelj gradl. škole u Ljubljani, sa 10% redovnih prinaldežnosti po čl. 7. čin. zak.

U 2. grupu II. kategorije:

Ana Kleindienst, učiteljica u Polhovom Gradcu; Maks Koman, učitelj u Stranjama; Antun Lovše, učitelj u Podbrezju; Ida Strajnar, učiteljica u Trbovlje-Vodama; Edvard Vidic, učitelj u Retecama; Marija Hrzič, učiteljica u Trzihu; Julij Mayer, učitelj u Dobu; Elizabeta Zupančič, učiteljica u Mokronogu; Ivan Stenovec, učitelj u Domažalama; Antonija Albrecht, učiteljica u Mekinjam; Ciril Vizjak, učitelj u Velikem Podlogu; Marija Papler, učiteljica u Zabnici; Pavla Ribarič, učiteljica u Planini kod Rakoka; Ana Hiršman, učiteljica u Besnici; Pavel Podobnikar, učitelj u Podlipi; Stefanija Gruden, učiteljica u Ljubljani; Avgust Berglez, učitelj u Ljubljani; Viktor Lahajnar, učitelj u Notranjim Goricam; Pavel Kunaver, učitelj gradl. škole u Ljubljani, sa 10% redovnih prinaldežnosti po čl. 7. čin. zak.

U 1. grupu II. kategorije:

Pavla Puh-Bašell, učiteljica u Kamnici kod Maribora; Josip Čenčič, učitelj u Rogatcu; Helena Prelinger, učiteljica u Dobrovniku.

U 2. grupu II. kategorije:

Marica Dugar, učiteljica u Studencima; Franc Ramšak, učitelj u Sv. Urbanu kod Ptuj; Karel Sorc, učitelj u Selama kod Ptuj; Josip Grašer, učitelj gradl. škole u Celju sa 10% red. prinaldežnosti po čl. 7. čin. zak.

Učiteljski pravnik.

—Š Pošovična vožnja na parobrodih dubrovniške parobrodne družbe. Ministarstvo poroča z odlukom št. 53.182 z dne 9. sept. 1925, da je uprava »Dubrovačke parobrodarske plovilne« dovolila državnim uradnikom in članom njih družin, če pokažejo legitimacije, 50 odstot. popusta od pristojbin za razred, ki jim po njih činu gre, in sicer na vseh njenih progah med Splitom, Gružem in Kotorom, ne glede na to, v kakšen namen potujejo.

—Š Odtegljaji (novi davki) v novembru in decembru. Generalna direkcija neposrednih davkov je z odlukom br. 16.454 z dne 9. maja 1925 predpisala novi davek v zmislu finančnega zakona oziroma čl. 242. zakona o ustroju vojske, in sicer takozvano »komorsko doklado« (za konjsko priprego) v višini enkratnega zneska invalidskega davka. Davek se bo odtegnil 1. novembra in 1. decembra, sorazmerno po plači od 9—47 Din.

—Š Akontacije na neurejeno pokojnino. Generalna direkcija državnega računovodstva je odločila z razpisom D. R. br. 85.048/25, da se ne bodo več izplačevale akontacije in naročilo, naj se pozovejo vsi upokojenci, da takoj vložijo prošnje za odmero pokojnine, nakar bo ministrstvo nemudoma izdalo rešenje o odmeri pokojnine, ki se glasom odloče D. R. br. 30.700/25 nakaže takoj, t. j. pred odobritvijo Gavne kontrole.

—Š Oprostitve taks Poy. UJU — Ljubljana, a ne za prireditve šolskega odra izven šol. Na tožadnevne vloge Poy. UJU smo prejeli sledečo rešitev: Davčni urad za mesto Ljubljana, Štev. 3517, dne 22. sept. 1925. P. n. Udruženje Jugoslovanskega Učiteljstva — Beograd Poverjeništvu v Ljubljani. Obveščate se, da je Generalna direkcija posrednih poreza v Beogradu na tamk. vlogo z dne — meseca maja 1925, naslovljeno na ministrstvo prosvete v Beogradu, v zadevi oprostitve takse po čl. 99. a 2 in čl. 5. toč. 5. za Poverjeništvu UJU — Ljubljana in njegove podobore, z odlukom z dne 12. sept. 1925, br. 54.400 odločila, da se vsled zakonitih nemožnosti ne more Udruženje oprostiti plačevanja takse za prireditve, ki se vrše izven šolskih prostorov. — Udruženje Jugoslovanskega Učiteljstva je vsled odloka ministra financ br. 27.621/25 oproščeno plačevanja takse in točke 1. taks. tarife, in sicer za vse vloge in prošnje, ki jih predaga državnim oblastim. Ta oprostitve se pa v smislu toč. 13. čl. 1. taksnega in pristojbinskega pravilnika nanaša tudi na Poverjeništvu v Ljubljani, ako je podružnica Udruženja v Beogradu.

Naša gospodarska organizacija.

REZERVNI SKLAD.

Prostovolni organizacijski davek.

IV. izkaz:

Blagajniško stanje po III. izkazu 6189.— Din
Šolsko vodstvo Gomilsko 30.— »
Volavšek Anton, Teharje 25.— »
Majcen Mirko, Ptuj 38.— »

skupaj 6282.— Din.

Iskrena hvala!

Upravnik.

—g Društvo za zgradbo Učit. konvikta v Ljubljani. Pri današnjem izkazu poudarjam, da je rade volje plačal članarino oni del ljubljanskega učiteljstva, ki sem ga doslej obiskal, in sicer: Prosvetni oddelkec tovariši: Vinko Gregorčič in Josip Tratar ter tovarišica: Antonija Vohinčeva; Mestni šolski svet: g. Andrej Rapč, mestni šol. nadzornik, in tovarišice: Ana Harbichova, Ana Jakova in Ana Meršnikova; tovariša Ivan Dimnik in Rudolf Dostal; I. mest. deška osnovna šola tovariši: Josip Ambrožič, Rado Grum, Ignacij Labernik, Djuro Lésica, Ivan Malnar, Lj. Lj. Marok in tovarišica Franja Bratina-Cigojeva; II. mest. deška osnovna šola tovariši: Janko Polák, Fran Trost, Milan Vovk in tovarišice: Slava Dostalova, Vida Gabrškova, Josipina Miheličeva in Fanči Zemljanova; I. mest. dekl. os. šola tovarišice: Marija Polákova, Marija Fajdiga, Ernestina Holmar-Rekarjeva, Ana Kozina-Mahova, Franja Lundrova, Ema Pečetova, Ivana Pillerjeva, Emilija Rojčeva, Amalija Slatnar-Vičičeva in Marija Trampuževa; mest. dekl. osn. šola na liceju tovarišice: Mira Engelmanova, Milka Erjavčeva, Marija Gomilškova, Marija Grošljeva, Jožica Likozarijeva, Olga Mazileva, Milica Prosenčeva, Marija Ramovševa, Albina Svetkova in Berta Valentova; VI. deška osnov. šola, tovariši: Berglez Avguštin, Hinko Klavora in Ivan Tavčar. Vsi doslej nastiteli (po 10 Din. II. deška mešč. šola tovariši: ravnatelj Alojzij Novak, Niko Fabjančič in Ivan Kunc po 10 Din, Josip Jeras 20 Din, Pavel Medič 6 Din in Anton Smerdeli 15 Din; tovariši Josip Strekelj ter Fran Gabršek in Fortunat Lužar, višji šol. nadzornik v pok. po 10 Din; tov. Josip Suštaršič iz Cerknice 15 Din, tov. Jože Zupančič iz Litije nabral 30 Din. Darovali sotovarišice: Franja Bezeljakova in Ivan Bezeljak, okr. š. nadz., po 10 Din, Franjo Vidic in Zupančič po 5 Din, skupaj 606 Din. Posebno zahvalo izrekamo g. dr. Stanku Benku, nadzorniku za srednje in strokovne šole pri prosvetnem oddelku v Ljubljani, ki je daroval društvu 100 Din. Z današnjim izkazom znašajo letošnji prispevki Din 8088.— Jos. Kobal, blagajnik.

—g Učiteljski konvikt. Če svoje brezobresno posojilo, 250 Din, darujem? Pa da, iz srca rad. Saj smatram to celo za svojo stanovsko dolžnost, ki bi jo moral že davno izvršiti. Sedaj, ko si me dregnil, se le zavedam. In tako bo še pri marsikom! Zato je to drežanje popolnoma posrečeno! — Drnovšek Fr., Sevnica. — Za stvar, ki nam je v korist, darujem 175 Din brezobresnega posojila. — Skender Oton, Križe. — Ker se je stvar tako lepo iztekla, darujem 200 Din brezobresnega posojila. — Lovše Anton, Podbrezje. — Pri črtanju brezobresnega posojila največ uspeha! Dar 100 Din. — Beniger Viljemina, Ljubljana. — Da me boste poznali tudi takrat, kadar pridem jaz s prošnjo (gotovo — Lapajne) darujem 250 Din brezobresnega posojila. — Sajovic Minka, Železniki. — Za konvikt — kolikor razpolagam. Dar 200 Din brezobresnega posojila. — Hiti Mat., Dob. — Z željo, da bi čimprej dosegli svoj dolgotrajni cilj, darujem 250 Din brezobresnega posojila. — Zupanec Stanislava, Dolenja vas pri Ribnici. — Seveda darujem! Če nisem vplačal vsega (brezobresnega posojila) pošli položnico, da dopolnim! — Schiffrer, Breznica. — Ker zaupam, dam! Dar 250 Din brezobresnega posojila. — Stenovec Ivan, Domžale. — Da bodo moji otroci tudi imeli prostora! Dar 250 Din. — Zirkelbach, Viljem, Trebija. — Učiteljski otroci, učiteljskim sirotam: »Z očetovim dovoljenjem«. Dar 500 Din brezobresnega posojila. — Vlada in Marjan Tratarjeva, Ljubljana. — S solznimi očmi sprejemam Vajin dar »uboge reve«, dar dote trpinov, ki ste okužali črni kruh podeželskih samotarjev, luknjičavo sredico organiziranih stanodajalcev in z draginjo zasoljeno skorjo mestnega učitelja-trpina tu in tam. Hvala na prevleki velikodušnosti, ki ne hode nikdar pozabljena! — Lapajne.

—g Nadaljni darovalci brezobresnega posojila: Brtonceli Josip in Lizika, Kovor, 150 Din. Grmek Anton in Antonija, Ježica, 200 Din. Kocijančič

Julija, Trzin; 50 Din. Gorišek Josip, Dol. Lendava, 250 Din. Pagon Alberta, Selce, 250 Din. Vester Cilka, Predvor, 100 Din. Mihelič Stanka, Selce, 250 Din. Rojina Vladimir, Kranj, 200 Din. Vodenik Simon, Limbuš, 50 Din Ljubljani, 50 Din Mariboru, Mavrič K., Gor. Radgona, 100 Din. Morela L., Metlika, 125 Din. Kallinger Ferdinand in Olga, Trzih, 250 Din. Knez Rud., Studenec-Ig, 125 Din.

Polemika.

ODGOVOR UČITELJA NACIONALISTE.

Dragi tovariši!

Objavil si moj dopis: »K današnjim razmeram učiteljstva«, in to mi je dokaz, da si članek prav razumel. Nemoralnih, zapletenih, krivih naukov bi Ti ne objavil, in bi jih tudi v našem glasilu objaviti ne smel.

Kar je v časopisu povedano ali javno govorjeno, ni namenjeno le učiteljstvu — ampak vsej javnosti. Reš čuti političen pritisk v prvi vrsti učiteljstvo, a tudi napredni advokati, trgovci gostilničarji itd. Marsikdo opeša v boju. — Pomagaj mu! — daj mu zaslombe! Mnogi odjenjajo. — Vzpodbudi jih — a sodi jih milo. Ti učitelj (ne mislim na posamezno osebo, temveč na vse, ki zaslužijo ime

učitelj) pa hodi svojo pot neustrašeno naprej!

Poznam le eno pot učiteljevo — to je pot pravice, poštenosti in de.a — vztrajnega, požrtvovalnega in neustrašnega dela za šolo in učiteljstvo in tem potom za svoje ljudstvo. Mislim učitelja, kakršen se zrcali desetletja v »Učit. Tovarishu« in kaže kot bistveni del naše organizacije. Učitelja, ki je s svojimi nauki, z delom in svojim življenjem učitelj mladini in ljudstvu.

Se enkrat povdarjam, ta učitelj ni partizan, tudi ob volitvah je učitelj in ve ceniti zas.uge mož, ki so šoli učiteljstvu in izobrazbi naklonjeni.

Ne čakam partije, imam pa trdno vero v dobro bodočnost in zopet kličem: »Vztrajajmo!«

Nisem slutil, da je možno dati mojim besedam s.a.b pomen — ne bil bi jih zapisal. G. kritik je vedel, da je pisal tovarišu, vendar je v svojem izvajanju skrajno žaljiv. Prav lahko bi mu vrnil žaljivke — a tega kot učitelj ne morem, žalitve niso naše delo.

Tovariši! prečitajte še enkrat članek v »Tovarishu« z dne 24. septembra 1925 ter mu dodajte v novih spisih, kar mu manjka dobrih in navdušenih besed, ne glede na napade posameznih oseb, zakaj — ti učitelj korakaj nemoteno, neustrašeno svojo pot kot učitelj in vzgojitelj.

Prav lepo Te pozdravlja N. N.

Naša stanovska organizacija. Iz Poverjeništvu UJU — Ljubljana.

POZIV OKRAJNIM UČITELJSKIM DRUŠTVOM!

V zmislu sklepa seje ožjega sosveta dne 1. t. m. pozivamo vsa okrajna učiteljska društva in posameznike, da pošljejo svoje predloge in nasvete v zadevi projekta šolskega zakona najkasneje do 31. oktobra t. l. (podaljšani termin) poverjeništvu UJU Ljubljana.

Nadalje naj pošljejo okrajna učiteljska društva najkasneje do 1. decembra t. l. izpreminjevalne predloge in nasvete k sedanjemu poslovníku UJU poverjeništvu Ljubljana, ki se mora izpremeniti v skladu z novimi pravili centrale UJU. Take izpreminjevalne predloge naj pošljejo okrajna društva, lahko pa jih pošljejo posamezni člani.

O tem pozivu naj se razpravlja na društvenih zborovanjih, kjer pa se ta do dočlenega termina ne bodo vršila, pa na odborovih sejah.

UJU poverjeništvu Ljubljana.

RAZPIS.

Poverjeništvu UJU — Ljubljana razpisuje v zmislu sklepa delegacije V. pokrajinske skupščine v Šoštanju mesto KNJIŽNICARJA CETRALNE KNJIŽNICE IN HKRATI TAJNIKA PROSVETNEGA ODSEKA POV. UJU — LJUBLJANA.

Urediti bi moral obstoječo knjižnico pov. UJU — Ljubljana, po ureditvi stalno obavljati knjižničarske posle v zmislu poslovníka Pov. UJU — Ljubljana, nadaže bi moral opravljati dnevno pošto narodno-prosvetnega odseka in organizirati kulturno in prosvetno delo članstva Pov. UJU — Ljubljana v zmislu odsekovnega poslovníka.

Za mesto se lahko zglati učitelj ali učiteljica, ki bo po potrebi lahko prihajal(a) vsak dan v urad. Nagrada se določi dogovorno v okviru odobrenega proračuna na skupščini v Šoštanju.

Pismene prijave je poslati na poverjeništvu do 1. decembra t. l. nastop s 1. januarjem 1926.

UJU poverjeništvu Ljubljana.

1. SEJA OŽJEGA SOSVETA UJU POVERJENIŠTVO LJUBLJANA DNE 1. OKTOBRA V LJUBLJANI.

Navzočni: Jelenc, Gnus, Dimnik, Dostal, Fegic, Hren, Lapajne, Močnik, Potočnik.

1. Poverjenik Jelenc otvori ob pol 15. uri ob polnoštevilni navzočnosti članov ožjega sosveta sejo in poroča o došlelih in odposlanih dopisih.

1. Dopis davčnega urada za mesto Ljubljana kot odgovor na vlogo poverjeništvu ministrstvu financ v zadevi oprostitve takse za prireditve, ki se vrše izven šolskih prostorov in glede oproščanja plačevanja takse za vse vloge in prošnje, ki jih poverjeništvu pred-

laga državnim oblastim. — Dočim je prošnja glede oprostitve takse za šolske prireditve odbita, je poverjeništvu oproščeno plačevanja taks na vlogah državnim oblastim, ker se smatra poverjeništvu kot del centrale UJU v Beogradu, ki uživa enako ugodnost.

2. Poverjenik poroča o vlogi glede yšteta 15% v penzijo pri 32-letni službeni dobi, ki se je odposlala na pristojna mesta.

3. O priiki proslave 40-letnega jubileja prosvetnega in književnega delovanja šefa personalnega oddelka v ministrstvu prosvete Jovo P. Jovanovića ter ministr. referenta v pok. in urednika pedagoškega lista »Učitelj« Mihajla M. Stanojevića je odposlalo naše poverjeništvu brzojavne čestitke.

4. Dopis ljutomerskega društva v zadevi denarnih zbirk potom šolske dece v razne svrhe. — Pri tej točki se pripominja, da se je napravilo glede tega že mnogo korakov, a doslej brez uspeha. V ostalem naj postopajo šolska vodstva po lastni uvidevnosti in se odzovejo takim pozivom le po stvarni možnosti brez škode ugleda šole in učiteljstva.

5. Dopis istega društva glede priporočanja raznih nepreizkušenih in dragih učil. — Glede tega stoji ožji sosvet na stališču, da priporočanje še ni nikako vsi.jevanje in se pač takemu priporočilu odzove vsako vodstvo po lastni volji.

6. Dopis istega društva v zadevi uporabe šolskih poslopj v vojaške svrhe, predvsem za nabore, zlasti še med šolskim letom. S tem trpi red in snaga v šolskem poslopju, trpi šolski pouk in ogrožena je čisto zaradi podivjanosti posameznih nabornikov vzgojna stran šolske mladine. — V tej zadevi se sk.e.ne napraviti vlogo na pristojno vojaško oblast.

7. Dopis istega društva v zadevi pravočasnega namešćanja učnih oseb začetkom šolskega leta. — Vname se vs.ed tega obširna podrobna debata, ki se je udeležil Močnik, Hren, Gnus in se izjavljajo, da bi bilo najboljšje, ako bi se prenesla kompetenca imenovanja novincev in premešćanja provizoričnih učnih oseb ter onih na razpoložanju na ve.ike župane na predlogu sreskih šolskih referentov. Dostal opozarja na določbe činovniškega zakona, po katerem ne moremo imeti učitelji nikakih posebnosti, ako se smatramo državne uradnike. Mogoče bi se dala vnesti taka določba v šolski zakon. Sk.e.ne se napraviti vlogo potom prosvetnega oddelka na ministrstvo prosvete, ki naj ukrene potrebno, da bodo imele v bodoče vse šole potrebne učne osebe začetkom šolskega leta.

8. Dopisa istega in konjiškega društva v zadevi novih učnih načrtov. —

Nova knjiga „Tisoč in ena noč“, izšla je posebna izdaja za mladino, za odrasle I. zvezek.

K besedi se javita Močnik in Dimnik, ki izjavljata, da ti novi načrti sami na sebi niso slabi in vsebujejo marsikaj dobrega, potrebujejo pa pojasnila, ker je mnogo netočno izraženo. Tudi se ne more v tem pogledu identificirati enorazrednice s 4. 5-razrednico. Sklene se napraviti vlogi na oba velika župana ljubljanske in mariborske oblasti, da naj se izda potom sreskih šolskih nadzornikov navodilo učitelstvu glede podrobne izvedbe v skladu z našimi razmerami in prilikami.

9. Poverjenik poroča, da so se v zmislu določb novega tiskovnega zakona javili obastim za organizacijske liste uredniki, in to: za »Učiteljski Tovariš« s prilogo »Prosveta« in »Učiteljska Omladina« Ivan Dimnik; za »Popotnika« Luka Jelenc; za »Zvonček« Engelbert Gangl.

10. Nadalje poroča poverjenik o deputaciji UJU poverj. Ljubljana, ki je bila 31. avg. v avdienci pri g. ministru prosvete Veji Vukičeviću in mu je tolmačila prosvetne razmere šolstva in učitelstva v Sloveniji.

II. Sklepi in resolucije pokrajinske skupščine v Šoštanj. — Glede teh poročila obširno urednik Dimnik.

1. Projekt zakona o osnovnih šolah. — Poverjenik je podvzelo vse in skušalo zainteresirati merodajne kroge glede stališča slovenskega učitelstva k temu projektu. Dimnik reasumira skepe pokrajinske skupščine in stavi dva predloga:

a) Termin in prijavo izpreminjevalnih predlogov se podaljša okrajnim učiteljskim društvom do 31. oktobra.

b) Izvršni odbor UJU v Beogradu naj objavi v »Narodni Prosveti« predloge sprejete v zadevi šolskega zakona na V. glavni skupščini UJU v Subotici. — Oba predloga se sprejmeta.

Obpravnavajo se nadaljni sklepi in resolucije in se sklenejo dotične v oge na kompetentna mesta v zadevi

2. šolskega nadzorstva in nadzornikov;

3. višje pedagoške šole;

4. učiteljske izobrazbe, učiteljski in nadaljne izobrazbe;

5. propagande in pristopa k »Slovenski Šolski Matici«;

6. materialnih in pravnih zadev (izp. ačilo razlike!);

7. vprašanja poročenih učitelj;

8. naturalnih stanovanj. — Pri tej točki se sklene sestaviti in potom narodne prosvete vložiti interpe. acijo (upit) na ministra pravde in na narodno skupščino glede izdaje novega pravilnika s tolmačenjem, da pri uradnem zaračunavanju naturalnih stanovanj ni mišljeno učiteljstvo, ki mu dajejo stanovanja šolske občine;

9. všteta kadrškega roka. — V tej zadevi se sklene vloga na odbor za molbe in žalbe;

10. všteta 15% dokade pri 32-letni službeni dobi;

11. izenačenja kronskih pokojnin z dinarskimi;

12. izenačenja ugodnosti na železnici upokojencev z aktivnimi;

13. razpisa mesta knjižničarja, ki bi zaeno prevzel tajništvo centralnega narodno-prosvetnega odseka. — Mesto se razpiše z nastopom 1. januarja 1926;

14. obneje šolstva in učitelstva, izvedbe čl. 40. čin. zakona. — Pri tej točki se je zlasti povdarjalo, naj se učiteljev-novincev ne namešča na mejo;

15. vzgoje stanovskega naraščaja. — Ustanovi se po sklepu pokrajinske skupščine glasilo »Učiteljska Omladina« kot priloga »Učiteljskemu Tovarišu«, ki jo bo urejeval urednik Ivan Dimnik skupno z ljubljanskim in mariborskim odsekom za učiteljski naraščaj. Rokopise naj se pošilja uredniku in na naslo-

va obeh odsekov. Glavni blagajnik predloži proračun lista. Določi se število in pri tem sklene, da se pri nakladi upoštevajo vse učiteljske;

16. izpopolnitve organizacije. — V skladu z novimi pravili UJU se mora izpremeniti tudi poslovnik. Okrajna društva naj pošljejo poverjeništvu do 1. decembra t. l. izpreminjevalne predloge k sedanjemu poslovniku. Enako naj se izdeajo tudi poslovniki za vse odseke, pravilniki za častni sod, nadzorne in druge odbore po pravilih in enotni načrti pravil in poslovnika za okrajna učiteljska društva v skladu s pravili UJU in s poslovnikom poverjeništvu. Širji sosvet naj do Velike noči 1926 redigira končne izpremembe teh načrtov, ki se predlože prihodnji pokrajinski skupščini. — Pri tej točki opozarja poverjenik Jelenc na obširni aparat obstoječih odsekov in nujno potrebo njihove redukcije, tako s stališča stvarne potrebe kakor glede obremenitve proračuna. Nadalje povdarja dolžnost skadnosti poslovanja posameznih odsekov s poverjeništvom;

17. pravno-obrambne odseka. — Osnutek poslovnika, ki ga je izdelal tov. A. Alt, se objavi v »Učit. Tovarišu« in naj ga pretresajo okrajna društva ter pošljejo nasvete in izpreminjevalne predloge najkasneje do 1. decembra t. l. na naslov Aleksandra Alta, učitelja v Studencih pri Mariboru oziroma na strokovno tajništvo v Ljubljani. O božiču letos se bo vršila odsekova seja.

III. Zadeva odstavitve oblastnega šolskega nadzornika H. Schella. Poverjenik Jelenc poroča o tej zadevi obširno s posebnim povdarjkom, da tangira to poverjeništvu, ker se je to svoječasno zavzeo za njegovo namesnitev. Poroča nadalje o intervenciji pri g. ministru prosvete, o nekvificiranem napadu na organizacijo v »Slovenskem Narodu« in o posredovanju glede popravka. Omenja nadalje proteste obrambnega odseka in okrajnih učiteljskih društev. Poverjenik nada juje, da je doznal, da so s to odstavitvijo baje v zvezi gotovi učiteljski krogi v nekem »akcijskem odboru« v Mariboru. Ako je to resnica, mora v imenu poverjeništvu samo izjaviti globoko obžalovanje in ogorčenje, da se je to zgodilo, ker je bil odstavljeni oblastni šolski nadzornik ravno kandidat učitelstva. Navzoči član ožjega sosveta Hren odgovarja, da njemu ni o tem ničesar znanega, osobito pa da on nima nikake zveze z akcijskim odborom v Mariboru in da nikakor ni na kakršenko i način pri tem sodeloval, sploh da se ne udeležuje v nobeni politični stranki.

V tej zadevi se sklene poleg že podvzetih storiti še nadaljne korake.

IV. Poverjenik poroča o višji pedagoški šoli, glede posredovanja poverjeništvu v zadevi predlogov kandidatov in o uspehu. Povdarja, da je pri sprejemu odločilno vplivala kvalifikacija prijavljenih kandidatov in se je zahtevala prav dobra ocena zadnjih dveh službenih let.

V. Kočevsko učiteljsko društvo se hoče razdeliti z ozirom na krajevne razmere na dva krožka, društvo pa bi ostalo enotno in bi tudi imelo skupni občni zbor. — Ožji sosvet nima ničesar proti taki nameravani delitvi, ako obstoje stvarne potrebe. Priporoča pa v splošnem v vseh podobnih slučajih previdnost.

VI. Bagajniško poročilo. — Glavni blagajnik Fegic poda izčrpno poročilo o finančnem stanju »Zvončka« za l. 1925. Poroča, da je izvršil sklep delegacije na pokrajinski skupščini, da se brezpogojno iztirjajo stari »Zvončkovi« dožniki. Dolgovi v l. 1925. znašajo 54.300 Din; za l. 1924. pa še 22.920 Din; ostali dolg na naročnini 21.430 Din. Neizterjana naročnina znaša torej ogromno vsoto 98.740

Din. Blagajnik Fegic stavi dva predloga, ki se sprejmeta:

1. Učiteljska tiskarna naj kupi preostalo naklado »Zvončka« in naj ji poverjeništvu stavi tako ponudbo;

2. Okrajnim učiteljskim društvom se izda okrožnica, da obračunava z njimi poverjeništvu dvomesečno.

Nadalje se do oči, da krije v slučaju, ako se udeleži na izrecno željo kakega okrajnega učiteljskega društva zborovanja kak član vodstva organizacije, polovico stroškov dotično društvo, po ovičo poverjeništvu; ako pa odpošlje svojega delegata poverjeništvu, pa plača to samo. — Dnevnicne in potnine se določijo običajne činovniške. — Sklene se dopis na izvršni odbor UJU v Beogradu glede potnin članom glavnega odbora.

VII. Predlogi in slučajnosti. — P. Močnik je mnenja, da je k uredbi o disciplinarni komisiji potreben tudi pravilnik o disciplinarnem postopku. Po eg oblastne disciplinarne komisije bi bila potrebna tudi sreska, ki naj bi jo tvorili sreski poglavar, sreski šolski nadzornik in zastopnik učitelstva. — Nadalje predlaga, naj bi se knjige in učila priporočala v »Osnovni nastavi« in ne potom aktov, kar preveč in nepotrebno obremenja uradno poslovanje. — V obeh zadevah se sklene napraviti vlogo na ministrstvo prosvete. — Nadalje omenja isti član, naj bi se šolske dokade pravčasno izplačevale. — V tej stvari se bo posredovalo pri delegaciji ministrstva financ.

Ob 20. uri zaključili poverjenik sejo.

Gibanje okrajnih društev v Sloveniji.

Poročila:

+ Celjsko učiteljsko društvo je zborovalo dne 3. okt. 1925. v Celju. Od 134 je bilo navzočih 108.

Uvodoma je tovariš nadzornik Černež proslavil mnogoletno delo upokojenih tovarišev Sivke, Brinarja, Levstika in Petrička, na kar je bilo predlagano, da se jih izvoli zaradi njihovih skoraj polstoletnih zaslug častnim članom Celjskega učiteljskega društva, kar je zbor tudi soglasno sklenil. Društvena pravila tega društva sicer častnega članstva ne predvidevajo, za to je zbor enodusnega mišljenja, da so tovariši Sivka, Brinar, Levstik in Petriček častni člani Celjskega učiteljskega društva.

Nato so bili rešeni došli dopisi in razen tega se je razpravljalo o naših stanovskih institucijah kakor o Samopomoči, Učit. domu, Zvončku itd.

Tovariša Sivka in Potočnik sta podala zelo izčrpni in zanimivi poročili o pokrajinski skupščini v Šoštanju in državni skupščini v Subotici.

Tovariš Kotnik je predaval o temi: Kako se pripravljamo na pouk.

Prihodnje zborovanje se vrši meseca novembra z edinim dnevnim redom: »Ročna dela v osnovni šoli«.

+ Ormoško učiteljsko društvo je zborovalo dne 3. oktobra t. l. v gledališčni dvorani novozgrajene restavracije v Ivanjkevič, ki je last podjetnega narodnega borca gospoda Lovra Petrovarja, katerega je društveni predsednik poleg ostalih zborovalcev in nanovo v naše društvo vstopivše tovarišice Olge Šijančeve posebej presrečno pozdravil. Navzočih je bilo 43 članov od 53.

Dopis. Tukaj je omeniti društveni sklep, da pristopijo vsi člani k Učiteljskemu domu v Mariboru vsak z letnim prispevkom 100 Din.

Varaždinsko učiteljsko društvo slavi 8. oktobra t. l. svojo 50letnico; temu vabilu se odzove

naše društvo s tem, da se ves odbor udeleži slavlja sosednega hrvatskega društva, ki je ob enakih prilikah vsikdar počastilo tudi nas.

Upokojeni 35letniki. Društveni tajnik je konstatiral in obžaloval, da je to pavšalno umirovljenje hudo zadelo posebno naše društvo, ker so bili kar štirje naši člani upokojeni: predsednik tovariš Rajsp, tovariš ravnatelj Kosi, upravitelj tovariš Megla in tovarišica Gabrščekova. Akoravno ne bodo več dejavni v učni sobi, pa jih društvo prosi, da bi še vnaprej s svojimi dolgoletnimi skušnjami in s svojim bogatim znanjem sodelovali v učiteljskem društvu, ter jim zeli člost in krepkost do skrajne meje človeškega življenja.

Poročila. a) O pokrajinski skupščini UJU v Šoštanju je poročal tovariš Vlado Porekar; b) o glavni skupščini UJU v Subotici delegat Rosina; c) Spomine iz italijanskega ujetništva je podal tovariš Ljud. Bešak. Vsa tri poročila so bila zanimiva, ter se je podavateljem izrekla zahvala.

Imenovanje častnim članom. Pri tem zborovanju sta bila zaslužna društvena člana: naš dolgoletni ter nad vse vestni in marljivi predsednik tovariš Josip Rajsp in naš štiridesetletni delavni član, mladinski pisatelj, tovariš ravnatelj Anton Kosi, imenovana častnim članom za nevenljive zasluge, ki sta si jih stekla v dobi svojega dolgoletnega učiteljskega službovanja za naše društvo. Častna diploma se jima izroči pri prihodnjem zborovanju dne 7. decembra v Ormožu.

+ Svetolenarsko učiteljsko društvo je zborovalo dne 23. IX. 1925. pri Sv. Trojici v Slov. gor. Udeležba je bila izredna, razen ene šole so bile vse kompletne. Od 42 članov je bilo navzočih 37.

Predsednik tov. Velmar je z veseljem pozdravil veliko število navzočih. Zatem se je prečital zadnji zapisnik in odobril.

Poročilo. Tov. Fran Golež nam je podal izčrpno in krasno zasnovano poročilo o pokrajinski skupščini UJU v Šoštanju, za kar mu izreka predsednik najlepšo zahvala.

Zelo zanimivo je bilo poročilo tov. Velmarja o kongresu v Subotici. Živo nam je slikal mesto samo in njega prebivalstvo s svojimi starimi segami. Omenil je v glavnem potek skupščine in resolucije, ki so se sprejele.

Predavanje. Tov. Vanda nam je v svojem referatu: Smernice prirodopisnega pouka v naravi, podal veliko praktičnih in potrebnih mišljav za pravilno poučevanje. Govoril nam je o namenu prirodopisnega pouka, kakšna bodi priprava učit. in katera biološka načela se uporabljajo pri tem pouku. Vsi udeleženci so z zanimanjem sledili stvarnemu predavanju in predsednik se mu je v imenu vseh zahvalil.

Sprejete so bile sledeče resolucije in predlogi:

1. Novi režim je zahteval v Sloveniji svoje prve žrtve. Prvi udarec v obraz je seveda dobilo osnovnošolsko učiteljstvo. Kakor poročajo časopisi je bil premeščen v Konjice obl. šol. ref. za osnovne šole mariborske oblasti tov. H. Schell. Imenovanje je užival kot vester in nepristran uradnik ter kot strokovnjak v šolskih in administrativnih zadevah splošno zaupanje pretežne večine učitelstva.

Vest o njegovi odstavitvi je umevno jako razburila slov. učit. in to tem bolj, ker so bili pri tem činu merodajni le politični motivi in je bil pogazen princip vsega osn. šol. učit. v državi, da bodi nadzornik nad osn. šolstvom vzet iz vrst osnovnošolskega učitelstva.

Učit. društvo za okraj Sv. Lenart v Slov. gor. najostreje obsoba ta čin, ki je brezdvomno plod egoističnih intrig, ter prosi merodajna mesta da v zadevi točno informirajo g. min. prosvete in izposlujejo popravno krivice storjene obl. šol. ref. g. H. Schellu in osnovnošolskemu učitelstvu.

2. Skrajna potreba je, da se sestavi disciplinsko sodišče za vse šole in se vpolkljuje zastopnik sposoben za to.

Da se naj vrši pri vsakem zborovanju znanstven referat, ki bi trajal 10 min.

Prihodnje zborovanje se vrši 14. XI. pri Sv. Lenartu v Slov. gor.

V svoji globoki žalosti sporočamo našim ljubim sorodnikom, cenjenemu učitelstvu in vsem blagim prijateljem in znanecem tužno vest, da je za večno vzelo slovo od nas, naš preljubi soprog, oče, zet, tast, stric in svak, gospod

HINKO LIKAR
nadučitelj v pokoju.

Pogreb rajnika se je vršil v ponedeljek ob 3. pop. iz hiše žalosti na Blanci k sv. Kancijanju. Toliko v obvestilo vsem, ki so ga poznali, ljubili in čislali.

Blanca, dne 11. oktobra 1925.

Ludovika, soproga
Vika, Erna, Alfonza, Vlado in
Leo, otroci.

Pelikan
ZALOGA BARV, TUŠEV IN RADIRK.
POVSOD NA ZALOGI - TISKOVINE NA ZAHTEVO.
GÜNTHER WAGNER, WIEN X./1.

Žika
Znana cena!
Plesničar-Grum:
Jugoslavija
I. Slovensko ozemlje.
10 zemljevidov in 24 pokrajinskih slik.
Vez. Din 22—, preje Din 28—
Odobrena kot pomožna učna knjiga za 4. šolsko leto osnovnih šol.
Naročila sprejema UČITELJSKA KNJIGARNA, LJUBLJANA

Radi Izborne kvalitete Vam priporočamo nabaviti si za jesen in zimo
„KARO“ čevlje
Lastne delavnice. Cene solidne.
MARIBOR
Koroška cesta 19
Le najboljše je najceneje

Uporabljajte slovenske zvezke za okroglo pisavo, ki jih je izdala Učiteljska tiskarna.

Glavni in odgovorni urednik Ivan Dimnik v Ljubljani.

Tiska »Učiteljska tiskarna« v Ljubljani; zanjo odgovarja France Štrukelj v Ljubljani.

Izdajatelj: UJU — poverjeništvu Ljubljana, odgovoren Luka Jelenc v Ljubljani.